

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ionuț Mahnoveț,
reprezentat de avocatul Serghei Mocanu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ionuț Mahnoveț împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-51/24
nr. PIGD 2-22166759-01-2ra-18012024)*

Argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare după 01 septembrie 2023).

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. A. Ciubotaru
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, V. Mihaila, A. Braga

17 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 noiembrie 2022, Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 13 decembrie 2019, în Judecătoria Hîncești, sediul Central, a fost înregistrată cauza penală nr. 1-316/2019 de acuzare a lui Ionuț Mahnoveț, Vasile Cociug și Anatolie Buză în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 186 alin. (3) lit. b), art. 187 alin. (2) lit. b), c), d), e) și f) din Codul penal.

3. La 07 iulie 2020, judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza penală a solicitat repartizarea repetată acesteia, din motivul expirării împuternicirilor sale.

4. Astfel, la 08 iulie 2020, cauza penală a fost repartizată repetat, unui judecător din cadrul Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, care a stabilit ședința de judecată pentru data de 27 iulie 2020.

5. Prin încheierea din 27 iulie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost declinată competența Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni la examinarea acestei cauze penale și s-a transmis dosarul conform competenței teritoriale la Judecătoria Hîncești, sediul Central. Iar, la 06 august 2020, cauza a fost repartizată repetat în mod automat aleatoriu.

6. Reclamantul a menționat că, din data înregistrării cauzei penale în instanța de judecată aceasta nu a fost examinată în fond, iar durata excesivă a procesului de aproximativ 3 ani aduce atingere dreptului său la un proces echitabil în sensul art. 6 CEDO.

7. Reclamantul Ionuț Mahnoveț a solicitat prin cerere de chemare în judecată constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale nr. 1-316/2019 pentru perioada 13 decembrie 2019 – 07 noiembrie 2022 și încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său sumei de 5 000 EUR cu titlu de reparare a prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 08 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea depusă de Ionuț Mahnoveț, ca fiind neîntemeiată (f.d. 143, 149-157).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 13 februarie 2023, Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 08 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 147), iar la 03 iulie 2023 cererea de apel motivată (f.d. 167-168 recto-verso).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu și s-a menținut hotărârea din 08 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 175, 176-182).

11. În consolidarea soluției, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe privind netemeinicia pretențiilor formulate de către Ionuț Mahnoveț.

12. Instanța de apel a reținut că, deși reclamantul Ionuț Mahnoveț susține că sunt premise pentru a constata tergiversarea examinării cauzei penale, potrivit raportului prezentat la materialele cauzei și probele prezentate atestă că judecarea cauzei penale are loc în mod preferențial și de urgență, iar instanța de judecată investită cu judecarea fondului respectă termenul rezonabil la urmărirea penală, numește ședințele de judecată în intervale de timp reduse, respectă garanțiile procesuale necesare apărării judiciare, asigură deplina exercitare a drepturilor procesuale tuturor participanților la proces și întreprinde măsuri stabilite de lege pentru cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei.

13. În acest sens, instanța de apel a observat că, în cauza penală sunt 17 părți vătămate, 3 inculpați, iar fiecare dintre ei are apărător.

14. Curtea de Apel Chișinău a notat că, deși cauza penală se află pe rolul instanței de judecată începând cu 13 decembrie 2019, în aceasta au fost adoptate mai multe acte procedurale, atât pentru repartizarea cauzei altui judecător raportor, care la rândul lui urmează să intre în esența dosarului, cât și în vederea stabilirii competenței instanței de judecată care urmează să examineze cauza, acțiuni care prin efectul lor au fost efectuate pentru a respecta norma legală.

15. Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind declarative argumentele reclamantului, precum că ședințele de judecată au fost amânate din motive care nu i sunt imputabile, or, potrivit raportului prezentat la dosar, mai multe ședințe de judecată au fost amânate inclusiv din motivul neprezentării inculpaților și/sau a apărătorilor acestora.

16. În acest sens, instanța de apel a remarcat că, termenele ședințelor de judecată au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

17. Cu titlu subsecvent, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că, pe lângă faptul că pe parcursul examinării cauzei penale, instanța judecătorească a amânat ședințele de judecată din motive întemeiate, întru asigurarea dreptului participanților la un proces echitabil, prevăzut de legislația internă, precum și de articolul 6 § 1 CEDO, Ionuț Mahnoveț nu a depus în perioada 13 decembrie 2019 – 07 noiembrie 2022 cereri de accelerare a procedurii de examinare a cauzei penale, prin ce în mod direct a aprobat și acceptat tacit toate acțiunile întreprinse de instanța judecătorească.

18. În consecință, ținând cont de complexitatea, caracterul și gravitatea învinuirii aduse lui Ionuț Mahnoveț, precum și faptul că în cauză sunt 17 părți vătămate, 3 inculpați, fiecare dintre ei având apărător, precum și necesitatea examinării deosebit de minuțioasă și detaliată a circumstanțelor cauzei, instanța de apel a ajuns la concluzia că sunt declarative criticile aduse față de respectarea termenului rezonabil la judecarea cauzei penale.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 15 ianuarie 2024, Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 432 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 08 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a pretențiilor, după cum au fost formulate în cererea de chemare în judecată (f.d. 185-190).

ARGUMENTELE RECURSULUI

20. În motivarea recursului, Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, în esență, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, suplimentar invocând că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat pricina sub toate aspectele, nu au stabilit și elucidat toate circumstanțele importante ale cauzei, au interpretat și aplicat în mod eronat normele materiale și procedurale, iar în consecință au apreciat greșit probele administrate. Totodată, la caz, în mod eronat și nejustificat a fost inversată sarcina probațiunii.

21. Recurentul a menționat că, instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că el este judecat penal un timp foarte îndelungat, fiind obligat să se prezinte la mai multe ședințe judiciare, iar amânările ședințelor de judecată se datorează, în mare parte, lipsei judecătorului, rolului său de organizare a procesului și comportamentului acuzatorului de stat care nu asigura prezentarea probelor acuzării.

22. Recurentul a atras atenția că examinarea procesului penal în prima instanță durează din data de 13 decembrie 2019 și până la momentul depunerii recursului, adică mai mult de 4 ani doar în instanța de fond.

23. În opinia recurentului, perioada examinării cauzei penale în instanța de fond durează o perioadă exagerată pentru examinarea unei cauze cu o astfel de complexitate, nefiind prezentate careva probe ce ar dovedea contrariul.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

25. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

26. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

27. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;
- e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;
- f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

28. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra cu adresa de e-mail „mihaela.pirvu@justice.md”, copia deciziei motivate din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului în mod electronic în data de 24 noiembrie 2023 (f.d. 183). Astfel, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră a fi demarată în interiorul

termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 15 ianuarie 2024 (f.d. 185).

30. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

31. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

33. Completul de judecată atestă că, în condițiile speței, motivele de casare invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, cărora Curtea de Apel Chișinău le-a dat o apreciere corespunzătoare. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia

hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

36. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

37. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

39. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder contra Regatului Unit, § 38; Stanev contra Bulgariei (MC), § 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo contra Italiei, § 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services contra Franței, § 45).

40. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten contra Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de

atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers contra Suediei, 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

41. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul lui Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, ca fiind vădit neîntemeiat.

42. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul Ionuț Mahnoveț, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni